

Mál nr. 333/2016
M og
vátryggingafélagið V vegna ábyrgðartrygginga bifreiðanna A og B.

Árekstur við akstur bifreiða um hringtorg
Vesturlandsvegur við Þingvallaveg 29.9.2016.

Gögn.

1. Málskot, móttakið 10.10.2016 ásamt gögnum.
2. Bréf V, dags. 13.10.2016.

Málsatvik.

Í tjónstilkynningu vegna umferðaróhapps kemur fram að ökumaður bifreiðar A ók á vinstri akrein á Vesturlandsvegi með fyrirhugaða akstursstefnu áfram suður Vesturlandsveg. Ökumaður bifreiðar B ók á hægri akrein, einnig suður Vesturlandsveg, með fyrirhugaða akstursstefnu austur Þingvallaveg, en til þess að aka þar inn þarf að fara framhjá akstursleið um Vesturlandsveg áfram til suðurs. Leið ökumanna liggur þar um hringtorg sem gefur ökumönnum möguleika á að aka Vesturlandsveg og austur Þingvallaveg og inn af Þingvallavegi að austan. Ekki er um þannig gatnamót að ræða að möguleg akstursstefna sé til vesturs af Vesturlandsvegi.

M telur, sem ökumaður bifreiðar A, að ökumaður bifreiðar B eigi að bera alla sök á árekstrinum fyrir að aka um $\frac{3}{4}$ hluta hringtorgs á ytri akrein og þannig í veg fyrir bifreið A sem ekið hafi verið út úr hringtorgi á innri akrein þess.

V vísar til þess að skapast hafi venjur um sakarskiptingu við akstur um hringtorg og beri þær venjur með sér að sá ökumaður sem ekur í innri hring hringtorgs og ætli út úr hringtorginu við fyrstu mögulegu útkeyrslu brjóti gegn 1. mgr. 15. gr., sbr. 3. mgr. sömu greinar í umferðarlögum nr. 50/1987, um að taka hægri beygju frá hægri akrein. Sá ökumaður eigi því að bera meginsök á árekstri við bifreið sem ekið er á ytri hring hringtorgs. Sá ökumaður hafi þó brotið gegn aðgæsluskyldu sinni með því að aka yfir brotnar deililínur akbrautar, framhjá einni útkeyrslu hringtorgsins, skv. b-lið 24. gr. reglugerðar nr. 289/1995 um umferðarmerki og notkun þeirra. Telur V að sök eigi að skiptast þannig að ökumaður bifreiðar A beri $\frac{2}{3}$ hluta sakar og ökumaður bifreiðar B $\frac{1}{3}$ hluta sakar.

Álit.

Nefndin hefur fjallað um aðstæður við umrædd gatnamót áður í úrskurði sínum í máli nefndarinnar nr. 187/2016. Lögð er áhersla á að nefndin telur að það umferðarmannvirki sem markar þau gatnamót séu sérstaks eðlis og má þar helst vísa til þess að um er að ræða einhvers konar þriggja greina hringtorg sem aðallega ber umferð um Vesturlandsveg, en liðkar fyrir umferð austur Þingvallaveg og þá sérstaklega fyrir umferð sem kemur af Þingvallavegi inn á Vesturlandsveg með fyrirhugaða akstursstefnu suður Vesturlandsveg. Þetta umferðarmannvirki leysti því af hólmi hefðbundin gatnamót þar sem ökumenn, sem óku af Þingvallavegi, þurftu að taka hefðbundna vinstri beygju inn á Vesturlandsveg til að aka í átt að Reykjavík. Ljóst er öllum sem þarna fara um, hvort sem þeir eru staðkunnir eða ekki að leiðin um Vesturlandsveg er fjölfarin leið út og inn af höfuðborgarsvæðinu.

Samkvæmt 1. mgr. 15. gr. umferðarlaga nr. 50/1987 skal ökumaður, sem nálgast vegamót á akbraut með tvær eða fleiri akreinar í akstursstefnu sína, færa ökutæki sitt í tæka tíð á þá akrein sem er lengst til hægri, ef hann ætlar að beygja til hægri. Þá ber skv. 3. mgr. sömu greinar að aka sem næst hægri brún akbrautar og skal beygja tekin eins kröpp og unnt er. Í 4. mgr. sömu greinar segir að sé akbraut sem beygt er inn á með tvær eða fleiri akbrautir fyrir umferð í sömu akstursstefnu skuli beygjan þrátt fyrir ákvæði 3. mgr. tekin svo sem hentugast er með tilliti til annarrar umferðar og fyrirhugaðrar akstursleiðar. Það skal hér ítrekað að engin sérstök ákvæði eru um hringtorg í umferðarlögum og verður því að taka mið af háttennisreglum sem segja til um hvernig aka skuli um gatnamót.

Gatnamót Vesturlandsvegur og Þingvallavegur, sem mörkuð eru með því hringtorg sem hér um ræðir eru, eins og komið hefur fram óvenjuleg, þar sem umferð um Vesturlandsveg til suðurs getur ekki ekið strax til hægri út úr hringtorginu heldur er fyrst mögulegt að aka út úr því þegar ekið er áfram suður Vesturlandsveg. Næst er síðan hægt að aka í austurátt inn á Þingvallaveg. Greinilegar akreinalínur eru fyrir umferð sem ekur að hringtorginu suður Vesturlandsveg inn á hringtorgið og út úr því á áfram suður Vesturlandsveg. Hringtorgið er einnig eins og áður segir fjölfarið og algjör undantekning ef bifreiðum sem aka suður Vesturlandsveg hvort sem er á hægri eða vinstri akrein er ekki ekið út úr hringtorginu áfram Vesturlandsveg til suðurs. M.v. þessar sérstöku aðstæður verður að miða við að ökumenn sem aka suður Vesturlandsveg í innri hring hringtorgsins aki því að þessu leyti í samræmi við 4. mgr. 15. gr. umferðarlaga þar sem þeir eru ekki að beygja á gatnamótum heldur eru að aka áfram Vesturlandsveg.

Þegar ökumaður bifreiðar B, sem ók í ytri hring hringtorgsins ók hins vegar yfir hálfbrotna línu af sinni akrein inn á vinstri akrein, þ.e. innri akrein hringtorgsins, ók hann í raun yfir á aðra akrein og fylgdi því m.a. ekki ákvæðum 4. mgr. 15. gr. umferðarlaga miðað við gerð og lögun hringtorgsins. Ökumanni B bar því að gæta ítrustu varúðar og gæta þess að þegar hann ók inn á vinstri akrein hringtorgsins að hann gæti ekið með þeim hætti án þess að valda erfðleikum eða hættu fyrir aðra umferð. Þessa gætti ökumaður B ekki og miðað við framangreint og þessar sérstöku aðstæður í umræddu hringtorgi ber hann alla sök á árekstrinum.

Niðurstaða.

Öll sök á ökumann bifreiðar B.

Reykjavík 22. nóvember 2016.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.